



SpiNeT

Postbus 48, 6590 AA Gennep
secretariaat-cssp@missie-geest.nl
www.missie-geest.nl
IBAN NL72RABO0116166444
BIC RABONL2U

SPIRITIJS NEDERLANDS TIJDSCHRIFT

Jaargang 77 no. 2

maart-april 2022

Nieuws uit de gemeenschap van Berg en Dal

Medebroeders in de gemeenschap



De gemeenschap van Berg en Dal heeft sinds de laatste nieuwsmededeling in Spinet een fluctuatie laten zien wat het aantal medebroeders betreft. De eerste medebroeder die vertrokken is, is Charles Ajogi. Op 7 juni van het vorige jaar heeft hij zijn intrek genomen in een studentenhuys van een ander religieus instituut dat hem

onderdak aanbood om zijn doctoraatstudie te voltooien. De tweede medebroeder die ons verlaten heeft is Patrick Ezeonwu. Op 8 november van het vorig jaar is hij naar Amsterdam vertrokken. Met Clement Asare heeft hij een appartement betrokken in de pastorie van de basiliek van St. Nicolaas in bovengenoemde plaats. Zij volgen een pastorale stage in het bisdom Haarlem-Amsterdam. Daarna krijgen ze een definitieve benoeming in dat bisdom. We verwelkomden een nieuwe medebroeder uit Nigeria John Bosco Ezedimbu op 28 januari van dit jaar. Hij woonde tot die datum in de gemeenschap van Gennep. Toen hadden we er nog geen weet van dat hij al weer op 10 februari zou vetrekken naar Eindhoven. Daar gaat hij door met zijn taalstudie Nederlands.

De huidige bewoners van de villa zijn Eugene Awayevu. Sinds januari 2021 is hij benoemd voor de parochie Drie-eenheid in Nijmegen. Jules Davy Malonga is ook sinds januari 2021 benoemd voor de parochie St. Christoffel in Dreumel.

Alle twee worden geconfronteerd met de moeizame missionair-pastorale arbeid in een geseclariseerde maatschappij. Dan is er Alphée Mpassi. Hij is de overste van de gemeenschap en is bezig een proefschrift te schrijven over de filosoof Giorgio Agamben. Hij is op schema en hoopt volgend jaar zijn proefschrift af te ronden. Verder is er Albert de Jong. Hij is de econoom van de gemeenschap en assisteert in de Ontmoetingskerk in Dukenburg, Nijmegen.

Daarnaast houdt hij zich bezig met de kerkgeschiedenis van Oost-Afrika en in het bijzonder de historie van de Spiritijnen in die regio, waarover hij regelmatig publiceert.

Corona: De gemeenschap van Berg en Dal heeft ook zijn deel gehad van de corona epidemie. In mei vorig jaar raakte onze kokkin besmet met het corona virus en moesten we het een paar weken zonder haar diensten stellen. In diezelfde tijd liep ook Alphée Mpassi het virus op. Dat betekende dat hij in quarantaine moest, terwijl de andere leden van de gemeenschap uiterst behoedzaam te werk moesten gaan om zelf ook niet besmet te raken. Gelukkig hebben we geen andere gevallen van besmetting gehad.

De corona epidemie bracht op pastoraal gebied allerlei beperkingen met zich mee. In de parochie Drie-eenheid in Nijmegen konden maar twee kerken de mis uitzenden via een streamingdienst. De Ontmoetingskerk in Dukenburg was er een van. Als pastor is het een heel aparte en vreemde gewaarwording om de eucharistie te vieren zonder gelovigen, terwijl een koortje van twee of drie personen zingt. Nee, dat is bepaald niet ideaal. Geef mij maar een goed gevulde kerk met gelovigen en een volledig koor dat zingt. Dan kun je je ziel gemakkelijker verheffen tot God in een ambiance van gezamenlijke lofprijzing, gezang en gebed.

Gastvrijheid



Onze leefregel stelt dat eenvoud en gastvrijheid van oudsher twee kenmerken zijn van onze Spiritijnse familie. In deze geest hebben we verschillende medebroeders als gast ontvangen die een of meer dagen in onze gemeenschap verbleven. Zo was in april vorig jaar Clement Asare een paar dagen bij ons. De maand daarop begroetten we Urbanus Kithuka uit Rotterdam. Dezelfde medebroeder was bij ons te gast in september vorig jaar en nu weer in februari van dit jaar. Ook Titus Ikyomke komt regelmatig bij ons op bezoek vanuit de gemeenschap van Handel. De rust in en de sfeer van de gemeenschap lijkt hen aan te trekken, maar ook de bosrijke en bucolische omgeving van Berg en Dal.

Het eerste gedicht van het poëziepad Berg en Dal geschreven door Wilma Gosejacob roept dit beeldend op:

*langzaam trekt de nevel
haar rokken op
ontbloot de benen
van jonge notenbomen
ginds zweven hoge kruinen
boven natte lucht*

*straks zal de bosrand
ontneveld zijn
verre stammen struiken
achter een bleekgroen vlak
verspreid daarop
het notenhout*

*dicht bij mij een hek
een hooggeplaatste heg
er ligt een straat
het is niet druk
een enkeling komt
gaat langs en weg*

Albert de Jong CSSp

=====

Jarigen in maart

8 Theo Naus 9 Marian Wooning



Jarigen in april

12 Jules Davy Malonga
15 Wim Dewez

20 Alphée Mpassi
22 Rut Rutten

29 Callistus Offor

=====

Adreswijzigingen

Zusters	A. Janssen (Gertrudis) e-mail: janssenalh@gmail.com
Paters	G. van Tol (Bert)
	Spoorstraat 221
	Tel 0485-336589 + 336555

Education Day

Op het terrein van het bisdom staat het 'Jubilee Hall' een gebouw (gebouwd in het jaar 2000) dat bedoeld is voor grote bijeenkomsten. Op 3 februari kwamen hier ruim 1000 kinderen van verschillende katholieke scholen in het bisdom samen met enkele docenten en schoolleiders. Deze kinderen en jongeren zijn de hoop voor de toekomst.



Jubilee Hall



Overal staan groepjes scholieren



Basisschool kinderen

Met grote gele schoolbussen, kleine lokale autobusjes, of de grote landcruiser van de school is die ochtend iedereen naar Same gekomen. Een aantal scholen staan in een bergdorp, de meeste scholen liggen in het laagland met een concentratie van 8 scholen in Same stad. De meeste kinderen zitten vanaf 7 à 8 jaar intern op school. Er zijn enkele grote gele schoolbussen in het laagland, om de dagscholieren in alle vroegte thuis op te halen en 's avonds terug te brengen. De laatste 15 jaar heeft het bisdom veel geïnvesteerd in goed onderwijs voor kinderen en speciaal voor meisjes. Er zijn inmiddels 9 Engelstalige (kleuter) basisscholen, 16 prestigieuze middelbare scholen en enkele beroepsopleidingen (auto mechaniek, houtbewerking, landbouw, naaien). Daarnaast zijn er nog 40 lokaal gerunde kleuterscholen.

Als ik aankom zie ik voor het Jubilee Hall overal scholieren in groepjes bij elkaar staan. Alle scholen hebben een eigen kleurcombinatie uniform. Zo kun je makkelijk herkennen waar ze vandaan komen. Velen hebben op hun poloshirt een slogan staan die iets zegt over de missie van de school. Zo staat er op de poloshirts van de vakschool 'building competence and character'. Meisjes van een middelbare school die zich richt op exacte vakken hebben als opschrift 'sayansi kwa maendeleo endelevu' = 'Exacte vakken voor duurzame ontwikkeling. De jongensschool heeft ook speciale aandacht voor wis- en natuurkunde. Op hun poloshirt staat 'Exacte vakken voor je toekomst'.



Building competence....



Sayansi.....



Science for your future

De bijeenkomst begint met een eucharistie viering die meer dan 2 uur duurt. Zo'n 750 kinderen zitten binnen in de grote ruimte, de anderen zitten buiten op de veranda en kunnen zo alles ook goed volgen.



Eucharistie viering



Volle zaal



Toch nog een plekje

Na de viering is er eerst een kleine tentoonstelling en demonstratie. Op grote tafels voor de Jubilee Hall zetten de scholieren alles snel klaar zodat ze enkele proefjes kunnen laten zien. Natuurlijk zit er een prijs aan vast welke school het meest vindingrijk is.



Alles snel klaarzetten



Scholieren kijken nieuwsgierig toe



De bisschop krijgt uitleg

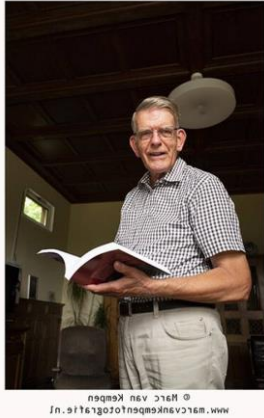
Na deze korte onderbreking gaat iedereen weer naar binnen voor het officiële gedeelte, de toespraakjes over hetgeen er bereikt is op het gebied van onderwijs. Dit wordt afgewisseld met enkele dansjes en sketches. En dan breekt voor de scholieren het hoogtepunt van de dag aan onder andere de uitreiking van prijzen voor de beste prestatie in verschillende vakken. En na afloop krijgt iedereen een bord pilau -gekruid rijst met vlees- te eten.

Hartelijke groeten, Marielle

Afrika museum uit nood geboren

Als je naar de entree loopt van het Afrika museum en je kijkt naar rechts, dan zie je een villa van verduurzaamd hout in een lichte kleur.

Hier wonen de paters van de Congregatie van de Heilige Geest, oprichters van het Afrika museum in Berg en Dal.



Deze paters worden ook wel ‘Spiritijnen’ of ‘Spiritanen’ genoemd. Er wonen nu 5 paters. Met ‘huiseconoom’ Albert de Jong, bijna tachtig jaar, praat ik over de geschiedenis van het huis, het museum en het doel van het museum, toen en nu. Pater de Jong werkte 30 jaar als docent kerkgeschiedenis aan het Jordan University College in Morogoro, Tanzania en het Tangaza University College in Nairobi, Kenia. Momenteel is hij assistent voorganger in de Ontmoetingskerk van Dukenburg. Verder bestudeert en schrijft hij over de kerkgeschiedenis van Oost-Afrika.

Als de voordeur opengaat, verwacht ik niet, dat het huis binnen veel donkerder en klassieker is, met donkere eiken meubels, houten bewerkte plafonds, muren en vloeren en een massief houten trap, kortom het is een en al hout wat de klok slaat in een donkerbruine kleur. De buitenkant blijkt in de jaren 70 van de vorige eeuw helemaal opgeknapt en voorzien van duurzaam hout.

Het ruikt er om 14.00 uur al heerlijk naar warm eten, dat wordt klaargemaakt in de gezellige refter: kip op Afrikaanse wijze met aardappels en tomaten. Het zal nog 4 en half uur stoven in de oven, voordat de huisgenoten aan tafel gaan.

Pater de Jong leidt ons rond en laat ook zijn eigen ruime zit-slaapkamer zien, met



behalve een bed een grote boekenwand, een bureau en een zitje voor enkele personen. Aan twee kanten kijk je in het groen van het park van het Afrika museum. Nu is het een ruim huis voor het aantal bewoners, maar ooit woonden er veel meer paters. ‘Zelfs in het koetshuis, dat nu als restaurant dienst doet, woonden paters’, vertelt pater de Jong.

Baron van Voorst tot Voorst koopt het houten huis als ‘bouwpakket’ op een architectonische wereldtentoonstelling in Berlijn. In 1924 komt het pakket per trein naar Nijmegen. Daar laat hij het weer opbouwen en doopt het ‘Villa Oostermeerwijk’. Na de oorlog heeft de internationale, in Frankrijk opgerichte

Congregatie een nieuw huis nodig in Nederland en koopt de villa en het perceel van de baron voor paters in opleiding, maar ook voor gepensioneerde en zieke paters. Alle paters van de Congregatie werden in die tijd uitgezonden naar Afrika. Bij terugkomst of bij ziekte gingen ze naar Berg en Dal.

Ten tijde van de koop, wordt het huis verhuurd aan de Groesbeekse Tehuizen. Het duurt ruim 3 jaar om een goede andere plek te vinden voor de huurders. In 1954 verricht de burgemeester van Groesbeek de opening van het huis voor de Congregatie.

Zo'n huis en perceel zijn een heel bezit, maar de onderhoudskosten waren in die tijd ook al hoog en de Congregatie is niet rijk. Er moet op de een of andere manier geld in het laatje komen. Het bestuur besluit dan ook om geld te gaan verdienen met het tentoonstellen van gekregen en verzamelde kunstobjecten uit Afrika.

Een deel van het huis wordt ingericht als museum en de paters doen het beheer, de verkoop van kaartjes, de promotie e.d. allemaal zelf. De opzet slaagt; de toeristen komen van heinde en verre. De paters breiden de verzameling steeds uit en al gauw wordt de collectie te groot en de villa te klein (*pater de Jong zegt, dat alle kunst is gekocht en gekregen, dit i.v.m. recente ophef over gestolen kunst, red.*).

In de ruimte tuin komt een nieuw museumgebouw, dat later nog een paar keer wordt vernieuwd. De groei van de bezoekersaantallen gaat door en het beheer vraagt steeds meer professionaliteit. De paters geven het beheer -eerst deels- en later in de jaren 70, helemaal uit handen. De administratie blijft nog wel een tijd lang gevestigd in de villa. Het museum huurt nu het gebouw en de grond van de paters.

De kosten van onderhoud aan gebouw en terrein blijven, ook nu en dat kost de Congregatie veel tijd en kopzorg.

Hoewel ze het museum hebben gesticht, zoekt de Congregatie een koper voor het geheel. Ze willen zich weer gaan toeleggen op evangelisatie. Gebeurt dat nog heden ten dage, vragen wij ons af. 'Jazeker', is het antwoord van pater de Jong. 'Maar nu in omgekeerde richting. Wij gaan niet meer naar Afrika toe, want de Afrikanen runnen hun eigen kerk in de vroegere missiegebieden. Afrikaanse paters komen nu naar het huis in Berg en Dal voor een opleiding, om daarna hier in de regio te gaan werken als pastoraal medewerker'.



En wat betreft het doel van het museum, is er verschil tussen toen en nu? 'Het doel van de oprichting was, het zichtbaar maken van en een venster bieden op de Afrikaanse mensen en hun

cultuur, gebruiken, zeden gewoonten en geloof’.

In die tijd hadden de meeste mensen in Nederland daar geen idee van en de paters wilden op die manier de kennis vergroten en de blik van de Nederlanders verbreden en hen kennis laten maken met de mensen voor wie en met wie ze werkten.

Ze brachten toen ook een eigen tijdschrift uit. Het doel van het museum is steeds meer en uiteindelijk helemaal losgekoppeld van het missiewerk. ‘Het museum is meegegaan in de tijd’, vertelt pater de Jong. ‘Het doel is echter nog steeds een venster bieden op de Afrikaanse mens en cultuur, maar dan anno 2021’.

Ik kom zelf regelmatig in het Afrika museum en bij elk bezoek word ik weer gegrepen door de kleur, dynamiek, kracht en veelzijdigheid van de Afrikaanse cultuur en de mensen.

www.afrikamuseum.nl

Bron: De Wijkkrant Nijmegen Oost.nl

September 2021

=====

‘Leven van wat komt’

We willen, dat immers doen in een houding van innerlijke openheid en beschikbaarheid en onder het licht van de Heilige Geest. Onze toewijding aan de H. Geest en aan het Onbevlekt Hart van Maria behoren immers tot het DNA van onze Spiritijnse identiteit. Het Kapittel van 2021 moet de wegen uitzetten voor de komende jaren en de mensen kiezen die in deze onzekere tijden geroepen zullen worden tot de dienst van animatie en bestuur van onze provincie. Ik wil me hier tot enkele zaken beperken, die naar mijn gevoel tot de voornaamste prioriteiten van dit ogenblik behoren: ‘de nieuwe identiteit van onze provincie in haar interculturele samenstelling en een nieuw verstaan van onze missie in Nederland.

Een interculturele gemeenschap

Drie jaar geleden hadden we hier in Nederland een heel bijzonder Kapittel. Jonge Afrikaanse medebroeders hadden zich al vele jaren eerder bij ons gevoegd en waren bereid zich samen met ons te blijven inzetten voor de Spiritijnse missie in Nederland. Dankbaar voor vele goede ervaringen besloten we om samen dat avontuur voort te zetten. De meesten van ons kozen daar enthousiast over, maar we waren ons er ook van bewust dat het niet steeds gemakkelijk zou zijn. Het ging namelijk om veel meer dan om een verdraagzaam en geduldig samen leven en werken van mensen uit verschillende culturen. Het ging om iets, dat veel dieper en verder moest gaan.

Toen kwam Corona (nu 1 ½ jaar geleden). Sindsdien waren onze gemeenschappen van elkaar gescheiden en hebben we elkaar nauwelijks nog gezien. En zo begint dit Kapittel een beetje onder een wolk; na een periode van beperkingen en een scheiding van 1 ½ jaar. Blij elkaar weer te ontmoeten, maar ook vol vragen over het weer oppakken van onze gezamenlijke toekomst. Voor onze Afrikaanse confraters was die scheiding nog radicaler, want die betrof ook hun families ver weg. En ook het ingroeien in een nieuwe samenleving en een zo heel andere religieuze cultuur werd door die Corona toestand bemoeilijkt. Ze verdienen daarom onze bewondering.

Een anekdote

Ik neem jullie even mee naar de jaren '74-'80 in Rome. Het was het begin van de snelle ontwikkeling in de Afrikaanse stichtingen in West- en Oost-Afrika, later ook in Centraal Afrika en in het Zuiden. We hadden toen een algemeen Portugese assistent: Adelio Torres Neiva die een ware woordkunstenaar was. We keken uit naar zijn korte woordjes als hij voorging in de vieringen. Een daarvan herinner ik mij bijna woord voor woord: op het feest van het bezoek van Maria aan Elisabeth. Hij vergeleek Elisabeth met de oude Europese en Noord-Amerikaanse provincies; en de jonge Maria vergeleek hij met de nieuwe stichtingen, beeld van de toekomst. Die ontmoeting van de oude congregatie met haar lange geschiedenis en een nieuwe tak, iets wat we bijna kunnen noemen een derde stichtings-moment. Zoals Poullart en Libermann begonnen met een nieuw toekomstvisioen en te midden van grote inspanningen en veel pijn, maar puttend uit dezelfde bron, gedragen door het geloof en het vertrouwen op de Geest, zo is het ook gegaan met die nieuwe stichtingen.



Het is de H. Geest, die Maria en Elisabeth bij elkaar bracht, en bij beiden een nieuw licht wierp op haar roeping en die van de kinderen die ze verwachtten. In dat beeld wordt gesuggereerd, dat het ook bij ons niet slechts gaat om een nieuwe lichting Spiritijnen, maar het plaatst de H. Geest in het hart daarvan en maakt van de ontmoeting tussen beiden ook een nieuwe dimensie in onze roeping en zending en houdt ook voor beide groepen een proces van bekering in.

Dat was ook de tijd waarin er in Rome veel overleg was tussen de verschillende missiecongregaties over hoe om te gaan met de aanwas van Afrikaanse leden en hoe recht te doen aan de culturele identiteit van die groepen naarmate hun aantal groeide. Dat hoorde bij de ontvoogding van de lokale kerken, ook in hun missionaire opdracht. En dat betekent in wezen een ander soort relatie. In Latijns-Amerika en in Azië is iets soortgelijks aan de hand, hoewel niet zo spectaculair als in Afrika.

In zijn rapport voor het Algemeen Kapittel dat over een paar maanden zal worden gehouden in Bagamoyo, zegt onze Algemeen Overste behartigenswaardige dingen daarover. 'Door de rijkdom van onze culturele diversiteit zijn wij geroepen tot een nieuwe kwaliteit van menselijke solidariteit, die individualisme, etnocentrisme en nationalisme overstijgt'. En hij spreekt dan zijn zorg uit over "wantrouwen en vooroordelen soms in onze CI conscripties, vaak gebaseerd op nationaliteit of etniciteit". Dat is dus iets waar we in heel de congregatie voor moeten waken, ook in onze provincie. En dat geldt dan voor ons allemaal, jong en oud. En hij vervolgt dan: 'Hoewel conflicten in elke familie voorkomen en in zekere zin ook positief kunnen zijn voor eerlijke en waarachtige relaties onder elkaar, zijn we niettemin geroepen om interculturele gemeenschappen te vormen, plaatsen waar we ons echt samen thuis kunnen



voelen, waar geen cultuur te dominant wordt, maar waar een nieuwe gezamenlijke culturele identiteit ontstaat, waar de erkenning van de verschillen en hun waarde wordt gekoesterd en onze gezamenlijke visie verrijkt'. Dat is me nogal wat (over een 'bekering') gesproken. Voor een oud geworden groep, die alle controle uit handen moet geven, noch voor degenen die de posten van verantwoordelijkheid moeten gaan overnemen, is dat niet gemakkelijk.

Dat vraagt veel geloof en vooral vertrouwen.

Daar ligt een bijzondere rol voor wie moeten animeren en besturen. Niemand van ons, noch jong noch oud, mag zijn persoonlijke stijl en gedrag alleen maar rechtvaardigen door het argument: 'Zo is onze cultuur nu eenmaal'. Tot zover onze algemene overste in zijn rapport tot het Algemeen Kapittel.

In Nederland zelf zien we momenteel heel duidelijk een versnippering van culturen en een soort identiteitsdrift van groepen en verschillende gemeenschappen van migranten. In dat verband wordt ook wel gesproken van een 'woke' cultuur: het ontwaken van het bewustzijn van een vaak traumatisch verleden. Het beeld van wat wij, Nederlanders, een gezamenlijke cultuur en gezamenlijke waarden pleegden te noemen, wordt niet lang meer door allen gedeeld. Ik bewonder onze Afrikaanse medebroeders die in die wirwar hun weg moeten vinden.

Culturele verschillen bestaan overigens niet alleen tussen Nederlanders en Afrikanen, maar ook in Afrika zijn er grote verschillen van geschiedenis en cultuur. Die komen we in onze Spiritijnse Afrikaanse gemeenschap hier ook tegen. Ik denk, dat aandacht voor en contacten met de zogenaamde migrantenkerken heel behulpzaam en inspirerend kunnen zijn.



Drie-enige God
Vader-Zoon-Geest

En ik denk daarbij aan wat Paulus zegt in Kor. 12, 12-13: ‘Er zijn verschillende gaven, maar er is één Geest. Er zijn verschillende dienende taken, maar er is één Heer. Er zijn verschillende uitingen van bijzondere kracht, maar er is één God, die ze allemaal en bij iedereen teweegbrengt’.

En wat vraagt dat van ons, oorspronkelijke leden van de Nederlandse Provincie? Op de 1^e plaats openheid en vertrouwen. Dat we openstaan voor een nieuwe tijd met nieuwe mensen, nieuwe prioriteiten en nieuwe keuzes. Maar ook, dat we trouw blijven aan het erfgoed van onze meer dan 100-jarige geschiedenis en dat we ook onze eigen persoonlijke missionaire ervaring koesteren en ten dienste stellen van die zoektocht naar een nieuwe toekomst. En tegelijk, dat we dat verleden weten te relativiseren en gericht blijven op de toekomst. Van beide groepen vraagt dit, dat we niet in onze eigen, ook materiele zorgen blijven steken, maar vol vertrouwen in elkaar ons individualisme overstijgen en onze gezamenlijke opdracht op de 1^e plaats blijven stellen. Wat dat in de praktijk betekent, ook voor onze eigen levensstijl zal in het Kapittel nog nader aan de orde komen.

Persoonlijk vind ik het providentieel, dat het Algemeen Kapittel weer in Bagamoyo wordt gehouden, daar waar immers in 2013, dat nieuwe hoofdstuk in de geschiedenis van de congregatie officieel werd ingeluid.

Missie in Nederland

Wat zijn de missionaire taken die ons wachten in Nederland? Hoe kunnen Nederlandse en Afrikaanse confraters nog samenwerken in die missie, nu er nog maar een beperkt aantal Nederlandse confraters actief aan het apostolaat kan deelnemen. Welke toekomst wacht ons, kunnen we daar al iets van zeggen? In het veelomvattende rapport van het Provinciaal Bestuur viel me deze zin in het bijzonder op: ‘Wat we verwachten van dit Kapittel is, dat het scherpe doelen zal stellen voor de periode die voor ons ligt’. We staan er als Spiritijnen niet alleen voor. Wij zijn niet de enige congregatie die een beroep doet op medebroeders uit andere streken van de wereld.



En zo is het ‘Beraad Missionarissen in Nederland’ (BEMIN) ontstaan. Dit is een platform van een aantal missionaire congregaties met ondersteuning van het Nijmeegse Instituut voor Missiewetenschappen: de oude faculteit van missiologie aan de Radboud Universiteit. Samen met de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) komt dat platform regelmatig bijeen voor uitwisseling van ervaringen en ideeën over Missie. Onze medebroeder John Onoja is daar ook een actief lid van.

In juni heeft BEMIN een missiebrief gepubliceerd, “geroepen tot Verbondenheid”.

De brief begint met een beschrijving van een wereld en kerk in verandering, met de constatering hoe alles met elkaar samenhangt. Een wereld vol geopolitieke conflicten, geweld, ongelijkheid, 80 miljoen vluchtelingen. Een klimaatcrisis, een bredere milieucrisis en een crisis van armoede en honger. Die problemen zijn wereldwijd en kunnen alleen samen worden opgelost. Toch groeit de tendens van volken en landen om zich eerst en vooral op zichzelf te richten en de grenzen te sluiten.

Dan volgt een beschrijving van de wereld van sommige religies met een groeiende tendens tot radicaliteit en veroveringsdrang. Het groeiend seculariseringsproces in Europa en Noord Amerika, met kenmerken van een breuk met het christelijk verleden. Het is onvermijdelijk, dat er ten gevolge van een sterke migratie ook een sterke toename is van agressie tegen vreemdelingen, discriminatie en racisme. Dat is de wereld waarin de missionarissen uit het Zuiden terecht komen. Daar kunnen ze zelf ook het slachtoffer van worden. Dat is hun missiegebied. Het is belangrijk, dat ze contact houden met elkaar, elkaar inspireren, bemoedigen, ervaringen uitwisselen en een goede begeleiding krijgen. Voor het vaststellen van die 'scherpe doelen voor de periode die voor ons ligt' staan we er dus niet alleen voor.

Paus Franciscus stelde zich bij zijn pauskeuze aan ons voor 'als een missionaris die van verre naar het oude Europa was gekomen'. Vanuit het kloppend hart van de missionaire kerk in Latijns Amerika kwam hij hier en we weten allemaal hoeveel tegenstand en wantrouwen hij heeft ontmoet in de 8 jaar van zijn pontificaat. Hij leeft ons voor hoe daarmee om te gaan. Hij heeft het met ons gedeeld in zijn

Vreugde staat daarin Evangelie', 'de vreugde zusters'. En de de zorg voor de aarde, Si. Hoeveel van ons



inspirerende apostolische brieven. voorop: 'De vreugde van het van de Liefde' en 'allen broers en alomvattende boodschap betreffende ons gemeenschappelijk huis: Laudato hebben die brieven met aandacht

gelezen? In Gennep hebben we een groepje, dat we naam "TOON" hebben gegeven, naar onze medebroeder Toon Gruyters. Hij heeft vele jaren in Brazilië gewoond en gewerkt. (het grootste deel daarvan in het regenwoud van Amazone). Samen hebben we paragraaf na paragraaf Laudato Si gelezen en bemediteerd. Een broer van Toon (Piet Gruyters) is daar ook lid van en komt wekelijks uit Aerle-Rixtel gefietst door weer en wind.

Paus Franciscus spoort ons aan om naar buiten te gaan, de mensen op te zoeken, desnoods vuile handen te maken. "Uit je comfortzone treden", noemt hij dat. Want hij ziet de kerk ook als een veldhospitaal. Daar is onze plaats als missionarissen, zegt hij.

Ook moeten we Communio, verbondenheid tot stand brengen, bruggen bouwen tussen verschillende soorten mensen. Hoe gaan wij om met Moslims en groepen behorend tot een andere godsdienst? In mijn tijd in Rotterdam hadden we 2 Nigeriaanse medebroeders, de eersten van de velen die na hun zijn gekomen. Die waren daar heel goed in. En vluchtelingen of illegalen die in Rotterdam toen al heel talrijk waren, waren soms bang van ons, Nederlandse pastores, omdat we Nederlanders waren en aan de kant van de Nederlandse overheid konden staan. Maar ze durfden zich wel aan de Afrikaanse collega's toe te vertrouwen, omdat ze zich bij hen veilig voelden. En zo werden ook wij, Nederlanders, door die uitwisseling onder elkaar, meer bij de illegalen betrokken. We hadden ook contacten met de beroemde Schilderswijk in Den Haag, waar een team van de SVD en de witte paters op een soortgelijke manier bezig was en met wie we samenwerkten en onze ervaringen deelden.

Daar liggen voor ons dus belangrijke missionaire prioriteiten: barmhartigheid, zorg voor de armste, zorg voor de schepping. Uit uw eigen ervaring zal dit op het Kapittel zeker ter sprake komen. Voor de nieuw aangekomen Afrikaanse confraters ligt het begin van hun ministerie soms in traditionele, oude parochies waar specifiek missionaire situaties niet direct zichtbaar zijn, behalve misschien de afwezigheid van jonge mensen in het leven van die parochie en gemeenschappen. Maar ook daar zijn de armen, mensen aan de rand van de samenleving, zieke en eenzame mensen die bijzondere aandacht nodig hebben: dat zijn missionaire taken.

De afgelopen week was er een grote watersnood in Duitsland en in het Zuiden van Nederland. Op radio en tv hoorde je niets anders. En dat is begrijpelijk. Maar ergens verscholen onder de berichten stond een artikel over 1 mln. mensen in Madagascar die door de droogte een vreselijke hongerdood ondergaan. Daar zijn onze Afrikaanse confraters werkzaam. In Tanzania en Kenia zijn ze met ecologische projecten bezig. In Tanzania zijn ze al jaren in een groot vluchtelingenkamp bezig, een dovenschool in Uganda. Vertel dit ook aan jullie parochianen en ook over jullie familie, over hoe de mensen daar leven: de positieve verhalen over mensen die sterk zijn door de gemeenschap waar ze deel van uitmaken, veerkrachtig in de vaak moeilijke omstandigheden, waarin ze moeten leven. Vertel ook ons daarover, dat is ook missie. Dat is de rijkdom -die jullie als missionarissen- mee naar dit land brengen en die de mensen hier kan inspireren.



Ik wil jullie nog 1 Afrikaans rolmodel noemen: Kardinaal Dieudonné Nzapalainga, Centrafrikaan en Spiritijn. Sinds 2013 wordt zijn land geteisterd door een islamitische invasie uit het Noorden: niet alleen het Noorden van de RCA, maar ook uit Tchad en Soudan.

Het Zuiden werd overvallen en ingenomen door de rebellen die er vreselijk huishielden. Toen dit etnisch politiek conflict dreigde te ontaarden in een godsdienstoorlog, stichtten de kardinaal, een vooraanstaande Imam en een protestantse pastor samen het Internationaal Platform voor de Vrede Samen trokken ze het land door, bezochten de brandhaarden en probeerden vrede te stichten. Bij gemeenschappelijke reddingsacties van vluchtelingen, stellen ze hun eigen gebedshuizen en religieuze centra ter beschikking als onderkomen. De kardinaal legt alle nadruk op het belang van die onderlinge dialoog en samenwerking, ondanks de verschillen.

Van zichzelf zegt hij: 'ik ben arm en ik kom uit een ander land'. Ik wil geen openbare ondersteuning van de regering. Ik ontvang iedereen, groot of klein, en ik kom graag in de buitenwijken bij de armen. Want wij moeten een kerk zijn, die naar de armen toegaat. En hij benadrukt de actualiteit van de Spiritijnse missie van Zuid naar Noord. 'Zich inzetten voor de armen is daarbij wezenlijk', zegt hij. 'Gaan naar de mensen aan de rand van de samenleving, dat is de kern van mijn pastorale keuze'....

Frans Timmermans, cssp

Inleiding tijdens Ons Kapittel 2-6 augustus 2021

=====



***Albert de Jong, "Mannen van God."
Nederlandse missionarissen in de koloniale
maatschappij van Oost-Afrika, 1945-1965,
Nijmegen 2021.***

Dit is het laatste boek van Albert de Jong over de Nederlandse missionarissen in Oost-Afrika in de periode na de Tweede Wereldoorlog, gezien vanuit het perspectief van het emancipatieproces in kerk en samenleving. Deze studie kan gelezen worden als een zelfstandig onderzoek, maar kan ook beschouwd worden als een inleiding op zijn eerdere boeken over Nederlandse missionarissen in Oost-Afrika.

Het voorliggende boek is gepubliceerd in het Engels onder de titel Catholic Mission and Colonialism, Nairobi 2018.

Naast de Paters van de H. Geest waarvan de auteur lid is, waren in Oost-Afrika de Witte Paters, de Mill Hillers en de Montfortanen missionair actief.

Het centrale thema van het boek gaat over de houding van deze Nederlandse missionarissen ten aanzien van de koloniale maatschappij in al haar aspecten en de Afrikanen en hun cultuur in de cruciale twee decennia voor de onafhankelijkheid van de kolonies in kwestie in Oost-Afrika en het Tweede Vaticaans Concilie. De auteur heeft voornamelijk gebruikgemaakt van artikelen van missionarissen die gepubliceerd zijn in de interne periodieken van de bewuste congregaties en de interviews die gehouden zijn in het kader van de KomMissie Memoires en die opgeslagen liggen in het Katholiek Documentatie Centrum van de Radboud Universiteit.

Het boek probeert generalisaties en stereotypen over missie in een koloniale setting te doorbreken die veelal in geschiedenisboeken worden gehanteerd maar tekort doen aan de historische realiteit die vaak gecompliceerder en weerbarstiger is dan deze doen geloven.

De auteur heeft lezers op het oog die niet alleen in het algemeen geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van Nederlandse missionarissen, maar in het bijzonder in de historie van degenen onder hen die in Oost-Afrika missionaire werkzaam zijn geweest.

Het boek 'Mannen van God' kost € 15,00 en is te bestellen bij het secretariaat van de Congregatie van de H. Geest in Gennep op de volgende manier:

Email: secretrariaat-cssp@missie-geest.nl

Telefoon: 0485 – 33 65 83

=====

Spinet digitaal ontvangen?
Stuur een email naar pb-secretariaat@missie-geest.nl

Impressie Kasteel Gemert

Bijna iedere week bezoek ik nog het kerkhof van de Congregatie in Gemert. Dan kijk ik natuurlijk ook naar het werk wat wordt verricht om het kasteel op te knappen.



De refter is gesloopt omdat men daar een brug heeft gepland waarover vrachtwagens met bouw materiaal de binnen-cour van het kasteel kunnen bereiken. De brug is een dam in de binnen-gracht en ook de buitengracht.



Hier kunnen de vrachtwagens met het materiaal vanuit de Nieuwstraat, achteruitrijdend op de binnenplaats komen om het materiaal af te laden.

De binnenplaats is te klein voor een vrachtwagen om te keren, vandaar vanaf de Nieuwstraat achteruitrijdend over de dam.



Ondertussen staat de Oudbouw bijna compleet in de steigers. En de aannemer is begonnen met het plaatsen van dakkapellen op het dak van de oudbouw.

De kapel is nu een atelier voor o.a. de timmerman. Wat er allemaal gaande is in de oudbouw weet ik niet, want daar kun je niet zomaar binnenlopen. De gietijzeren wenteltrap is al wel gedemonteerd en ligt opgeslagen in een van de kelders.

Piet Delisse, cssp